

S13

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Πρόεδρος Συμποσίου: Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ.

Συζητητής Συμποσίου : Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ.

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Στο πλαίσιο του συμποσίου αυτού θα παρουσιαστεί η διερεύνηση της επαγγελματικής ανάπτυξης και διαχείρισης της σταδιοδρομίας των ατόμων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό. Σε πολλές επιστημονικές ανασκοπήσεις έχει επισημανθεί ότι δεν έχει αναπτυχθεί ειδικό μοντέλο ειδικά για την ερμηνεία της επαγγελματικής ανάπτυξης των ατόμων αυτών και για το λόγο αυτό απαιτείται η διερεύνηση των μεταβλητών και των παραγόντων που μελετούν την επίδραση του κοινωνικού αποκλεισμού στην επαγγελματική συμπεριφορά.

Πιο συγκεκριμένα, θα αναπτυχθούν και θα συζητηθούν τα ακόλουθα θέματα: α) Επαγγελματική ανάπτυξη ατόμων με αναπηρία: Στάσεις και απόψεις μαθητών και γονέων ΑμΕΑ για τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη επαγγελματική προετοιμασία στο σχολείο, β) Λήψη Επαγγελματικής Απόφασης & Επαγγελματική Ωριμότητα εφήβων που ανήκουν σε πολιτισμικά διαφορετικές ομάδες: Πιλοτική έρευνα σε μαθητές Γ' Γυμνασίου, γ) Ατομικές διαφορές στην επαγγελματική ανάπτυξη σε αλλοδαπούς μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: Ο ρόλος της διαμόρφωσης της ταυτότητας και της λήψης επαγγελματικών αποφάσεων, δ) Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας και επαγγελματική ανάπτυξη ενηλίκων: προγράμματα (δράσεις) για την αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής και του κοινωνικού αποκλεισμού ενηλίκων, ε) Το πρόγραμμα EMILIA : Κοινωνική επανένταξη ατόμων με ψυχική διαταραχή.

S13A

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΕΩΝ ΑΜΕΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ., Αργυροπούλου Κ., Μυλωνάς Κ.

Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το συγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πράξης «Αναβάθμιση ΚΕΣΥΠ-ΓΡΑΣΕΠ και ίδρυση νέων» του 2^{ου} ΕΠΕΑΕΚ και σχεδιάστηκε για να διερευνηθούν: α) οι απόψεις και τα αιτήματα των μαθητών με αναπηρίες, οι οποίοι φοιτούν στα ειδικά γυμνάσια και λύκεια της χώρας, καθώς και οι απόψεις και τα αιτήματα των γονέων τους, σχετικά με την παροχή επαγγελματικής συμβουλευτικής και προσανατολισμού στο σχολείο και τη διευκόλυνση της επαγγελματικής ανάπτυξης β) ο βαθμός ικανοποίησης των μαθητών αυτών και των γονέων τους από τις υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής που προσφέρουν στους μαθητές με αναπηρίες τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.) και τα Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.) της χώρας. Πρόκειται για μια προσπάθεια καταγραφής των ζητημάτων που απασχολούν γονείς και παιδιά με αναπηρία όσον αφορά στην επαγγελματική τους προετοιμασία, με απώτερο στόχο την αναμόρφωση των προγραμμάτων ΣΕΠ και το μελλοντικό σχεδιασμό καινοτόμων δράσεων. Το δείγμα της μελέτης αποτέλεσαν μαθητές με προβλήματα ακοής, όρασης και κινητικά προβλήματα, και οι γονείς των μαθητών αυτών. Για τις ανάγκες της έρευνας σχεδιάστηκε ένα ερωτηματολόγιο για μαθητές και ένα για τους γονείς τους, προκειμένου να διατυπώσουν τις απόψεις τους, τις προσδοκίες τους και το βαθμό ικανοποίησής τους από τη λειτουργία του θεσμού του Σ.Ε.Π.. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής, τα οποία θα συμβάλλουν στον επαναπροσδιορισμό των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού, ως εργαλείου για την επαγγελματική ανάπτυξη των ατόμων με αναπηρία.

S13B

**ΛΗΨΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΕΦΗΒΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ Γ'
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Δρόσος Ν., Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ.

Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στη διερεύνηση της επίδρασης του παράγοντα «εθνική μειονότητα» στις διάφορες διαστάσεις της επαγγελματικής ωριμότητας (σχεδιασμός σταδιοδρομίας, διερεύνηση σταδιοδρομίας, λήψη ορθολογικών αποφάσεων και γνώση του κόσμου της εργασίας) και στη διαδικασία λήψης επαγγελματικών αποφάσεων. Διερευνάται επίσης η σχέση ανάμεσα στις διαστάσεις της επαγγελματικής ωριμότητας και στις δυσκολίες κατά τη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων. Τα στοιχεία της μελέτης προέρχονται από εμπειρική έρευνα που έγινε σε μαθητές Γ' Τάξης Γυμνασίου σε διαπολιτισμικά σχολεία της Αττικής. Για την εκτίμηση της επαγγελματικής ωριμότητας χρησιμοποιήθηκε το *Ερωτηματολόγιο Επαγγελματικής Ανάπτυξης* και των δυσκολιών κατά τη λήψη αποφάσεων το *Ερωτηματολόγιο Σκέψεων για τη Σταδιοδρομία*.

S13C

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΗΨΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ., Αργυροπούλου Κ., Μπεζεβέγκης Η., Μυλωνάς Κ.

Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η διαδικασία λήψης απόφασης και η συμπεριφορά που το άτομο εκδηλώνει στην επαγγελματική επιλογή έχουν αποτελέσει αντικείμενο συνεχούς διερεύνησης στο επιστημονικό πεδίο της επαγγελματικής ανάπτυξης. Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας υποστηρίζει ότι: α) η επαγγελματική επιλογή διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμόρφωση της ταυτότητας του εφήβου, β) η διαμόρφωση της ταυτότητας αναδεικνύει ορισμένες ατομικές διαφορές ή μορφές-παραλλαγές, οι οποίες έχουν άμεση σχέση με τη λειτουργία της όλης προσωπικότητας του εφήβου, γ) η παροχή βοήθειας στο άτομο προκειμένου να μάθει όσο το δυνατόν περισσότερο τον εαυτό του, αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο των περισσότερων μοντέλων της επαγγελματικής συμβουλευτικής. Η παρούσα μελέτη στρέφει το ενδιαφέρον της στη διερεύνηση της σχέσης της διαμόρφωσης της ταυτότητας και των παραγόντων (γνωστικών και συναισθηματικών) που επηρεάζουν τη διαδικασία λήψης επαγγελματικών αποφάσεων. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν αλλοδαποί και μη μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων συμβουλευτικού εκπαιδευτικού χαρακτήρα που θα αποσκοπούσε στην ενδυνάμωση του τρόπου με τον οποίο ο έφηβος μαθητής αποκτά και αξιοποιεί τη γνώση για τον εαυτό του προκειμένου να ασχοληθεί με τις αναπτυξιακές διαδικασίες του αυτοπροσδιορισμού, και να προσεγγίσει με επιτυχία τις υποχρεώσεις της επαγγελματικής επιλογής.

S13D

**ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΔΡΑΣΕΙΣ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ**

Τερζάκη Μ., Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ.

Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η παροχή ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης σε όλους και η ανοιχτή πρόσβαση στην πληροφορία διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και καταπολεμά διακρίσεις και αποκλεισμούς ομάδων. Στην Ελλάδα υπηρεσίες δια βίου εκπαίδευσης σε άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση παρέχουν τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, τα οποία απευθύνονται σε νέους ανθρώπους που αναζητούν κοινωνική και επαγγελματική ένταξη. Τα κριτήρια για την επιλογή των εκπαιδευομένων είναι κυρίως η έλλειψη βασικών προσόντων και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Οι εκπαιδευόμενοι είναι άτομα που έχουν συσσωρευμένες αρνητικές εμπειρίες εγκατάλειψης και περιθωριοποίησης και προέρχονται από χαλαρό οικογενειακό περιβάλλον.

Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστεί μέρος των αποτελεσμάτων έρευνας που πραγματοποιήθηκε με στόχο τη διερεύνηση των αναγκών και των προσδοκιών των εκπαιδευομένων των Σ.Δ.Ε. σε θέματα εκπαιδευτικής και επαγγελματικής συμβουλευτικής. Τα αποτελέσματα της έρευνας συμβάλλουν: α) στη διευκόλυνση της ένταξης αυτών των ατόμων στην αγορά εργασίας προκειμένου να αναζητούν επαγγελματικούς χώρους που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες τους και β) στην υποστήριξή τους τόσο στην υλοποίηση των προσωπικών σχεδίων όσο στην τοποθέτηση και προσαρμογή σε μια θέση εργασίας.

S13E

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ EMILIA: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ

Σιδηροπούλου-Δημακάκου Δ., Χονδρός Π., Λαμπάκη Κ.

Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας

Το πρόγραμμα EMILIA φιλοδοξεί να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας αξιοποιώντας τις αρχές της Δια βίου Μάθησης. Στους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα δίνεται η δυνατότητα να έχουν ισότιμη και ανοιχτή πρόσβαση σε ευκαιρίες μάθησης υψηλού επιπέδου. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης των χρηστών σε εκπαιδευτικές και εργασιακές ευκαιρίες. Στο πρόγραμμα EMILIA συμμετέχουν 16 φορείς από 9 χώρες. Το Κέντρο Ημέρας Μελισσίων για ψυχικά ασθενείς αποτελεί ένα από τα 8 Κέντρα Πιλοτικής Εφαρμογής της Εκπαίδευσης που έχουν δημιουργηθεί. Από την ελληνική πλευρά έως τώρα έχουν υλοποιηθεί 2 εκπαιδευτικοί κύκλοι με θεματική «Ενδυνάμωση της Διαδικασίας ίασης και αποκατάστασης (recovery)» με τη συμμετοχή 10 ατόμων. Στην ανακοίνωση αυτή θα παρουσιαστούν οι αρχές της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης των χρηστών σε εκπαιδευτικές και εργασιακές ευκαιρίες, οι στόχοι της παρούσας δράσης, η μεθοδολογία αξιολόγησής της, καθώς και αρχικά αποτελέσματα για τη δράση αυτή.